

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy linyi terjedelemben.

Megkapja a lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczar) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknel:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal 16.— | nyolczad oldal . 4

A tíjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Nagygyűlésünk után.

Meg mindig a nagygyűlés hatása alatt állok. Elöttem a katolikus magyar tanítószegreinek és ezreinek képviseletében összegyűlt egyházi és világi tanítószeg sokasága, kiknek szívében öszinte, igaz ragaszkodás él az isteni Mester példájához és lángoló lelkesedés, hevülő akarat a sokat szenvedett, de jobb sorsra érdemes magyar haza korszerű törekvéseinek megvalósítására, hogy végre valahára ismét boldog lehessen nemzetünk, boldog, szabad és független legyen a szó teljes értelmében édes hazánk. Ezzel a két drága kincsessel szívükben: a krisztusi hittel és az ebből táplálkozó hazaszeretettel, mily megbecsülhetetlen kincs, értéket képviseltek a kongresszus tagjai. A nagygyűlés szelleme, komoly és mélyen járó szakzerű munkája, az a tisztelet és kölcsönös szeretet, az a szoros kartársi kötelek, amit ott pap és tanító között tapasztalhatott bárki is, élénken hirdette, hogy a kath. magyar tanítószeg nemes önértéssel vallja magát hitvallásos tanítónak s a magyar nemzeti kultúra és az ebből fejlődő haladás, boldogulás tényezőjének. Hűséggel az Egyház iránt, lángoló lelkesedéssel a magyar nemzeti törekvések iránt, ezek jellemzőek legfőképpen a nagygyűlés munkáját. És az eredmények? azok sem maradhatnak el. Az Egyház megnyugvással láthatta, hogy a kath. tanítószeg hitéhez hű, mert az isteni Mester példája lebeg lelki szemei előtt, melyet mint eszményt követ a nevelés és oktatás munkájában. Lehet szegény, de szegénysége nem fojtja el hivatászeretetét; mert aki Krisztus Urunk erényeinek követője, az lélekben gazdag, ha az anyagiakban talán szűkölködik is. Azért kérjük kartársainkat, hogy az iskolában, a társadalomban bátran és nyíltan vallják magukat kath. tanítóknak; éljenek szent hitünk törvényei szerint. A plébános uraktól, mint a helyi iskolai hatóságok vezetőitől azt kérjük, hogy a buzgó, lelkes, hivatásának magaslátán álló katolikus tanítószegot fogadják véreikül, miként azt a nagygyűlés püspök-vednökelnöke mint axio-

mát oly nyilvánvalón hirdette. Szeretet, kölcsönös tisztelet és becsülés, a keresztény nevelés munkásai között, továbbá a közös munkában való lelkes vetelkedés: ezek azok az eredmények, amit a nagygyűlés hatásaként a kath. iskola belső élete kíván. Úgy fáj a keresztény hit melegétől áthatott léleknek, midőn azt tapasztalja, hogy a pap lenézi az Egyház tanítóját, amidőn kicsinyléssel nyilatkozik a kath. tanítószegről, amidőn ő maga az állam tanítóit és tanárait *megkülönböztetett* tiszteletben részesíti szemben a katolikus iskola alkalmazottjaival.

A világi tanítószeg nem másodrendű tényezője a keresztény nevelés és oktatásnak. Viszont a katolikus tanító lássa be, hogy a hitvallásos iskola az Egyház leánya és annak munkáját az Egyház az ő papjaival ellenőrizteti és ebben a tiszteben a hitközség lekipásztorát jog és kötelesség illeti meg, amelyeknek teljesítésétől függ a tanító eredményes munkássága is. Pap és tanító közös egyetértéssel szolgálják a hitközség iskolaügyét; ez, amit a nagygyűlés mint követendő elvet az ő működésében szintén megtestesített.

De az államhoz is van szavunk. Itt a tizenkettedik óra, hogy a tanügyi kormány felhagyjon azzal a veszedelmes tanügyi politikával, hogy a hitvallásos iskolák tanítóit ott, ahol csak lehet, mellőzi, hogy ezáltal minél élesebb különbség tünjék föl az erkölcsi elismerésben és anyagi jutalomban állami és úgynevezett felekezeti tanító között, mert a felekezeti tanítók elégedetlensége egyik hathatós eszköze az iskolák elállamosításának. Gondolja meg a tanügyi kormány, hogy hazánk kulturája nem a 3—4 ezer állami tanító vállán nyugszik, ezek munkája elenyésző csekélység a 30 ezer felekezeti tanító munkájával szemben. Igazi veszedelmet hárít el a nemzeti népoktatásról, hogy ha meghallgatja, megszívleli azokat az üdvös eszméket, követeléseket, amiket épen erre vonatkozólag a katolikus tanítók III. nagygyűlése komoly megfontolással hangoztatott.

Minden elfogulatlan igazi hazafi meggyőződ-

hetett arról, hogy a nemzeti nevelésnek a hitvallásos tanítók, miként a múltban, úgy a jövőben is rendíthetetlen és így legmegbízhatóbb munkásai.

Joggal kívánta a nagygyűlés, hogy egyforma képesítés mellett, ugyanazon feladatok szolgálataiban, nem tűr különbséget tanító és tanító között, sem az erkölcsi elismerést, sem a fizetést illetőleg. A fennálló visszasságok megszüntetése, a cselekvő nemzeti élet első feladata.

Ezzel a gondolatokkal lelkünkben köszöntjük kartársainkat a nagygyűlés után, az új tanév kezdetén.

Ember Károly.

Az Orsz. Katolikus Tanítói Segély-alap gyűlése.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben adunk számot. A gyűlést az Angolkisasszonyok templomában tartott szentmise előzte meg. A püspöki kar képviselőiben megjelentek s az alapszabályok IX. 30. §. d) pontja értelmében az egyes egyházmegyéek tanítói, választás után a következő képviselőket küldötték ki: Bogovics Róbert püspök (Eger), Palotay László p. prelátus (Nagyvárad), Zundl Péter főtanf. (Kaloosa), Mihálik József főtanf. (Nyitra), Machovich Izidor főtanf. (Besztercebánya), dr. Baksay Károly főtanf. (Vác), Molnár János p. prelátus (Esztergom), dr. Tóth József püsp. titkár (Szombathely) és Tóth Géza igazgató-tanf. (Hozsnyó). A tanítók delegátusai: Szőke Sándor (Eger), Székely Lajos (Nagyvárad), Berencz Mihály (Kaloosa), Kelecsényi Antal (Nyitra), Puchy József (Besztercebánya), Vörös Ferenc (Vác), Fejes János (Szombathely), Szabó Sándor (Erdély), Székely Márton (Pécs), Rusznayk Ferenc (Veszprém), Jankovich János (Szatmár), Laszlek Gyula (Székesfehérvár).

Dr. Walter Gyula p. prelátus elnök a szép számban egybegyűlt kiküldötteket melegen üdvözölte s a gyűlést szép beszéddel nyitotta meg, melyből adjuk a következőket:

Azok a súlyos küzdelmek, amelyekkel a létfenntartás ma ösze van kapcsolva, nehéz próbára teszik a tanítói kar önfeláldozását, lemondását és kitarását. Nyugtalanító gondokkal terhelik lelkét. Fájó keserűségekkel töltik el szívét. Megingatják kebelében a hivatás szeretetét. Gyöngítik a kötelesség érzetét. Csökkentik a pálya jelentőségének méltánylását. Bántják a munkakedvet. Olyan gondolatokat és elhatározásokat ébresztenek, amelyeknek nem volna szabad a tanügy bajnokainak szívében mélyebb gyökeret verniök.

Sajnálattel jelenség, hogy évenként ezren és ezren vesznek búcsut a hazától. Mintha lohadnának a keblekben a legmagasztosabb érzelem lángjai. Mintha gyöngülne annak a szent kötelességnek érzete, amely a haza szeretetét parancsolja.

Még sajnálatosabb, hogy a tanítói kar kebelében is hódítani kezdenek már azok a rózsás kilátások, amelyekkel az Óceán túlsó partjai kecsegtetnek. Egyesek és egész családok is — vándorbotot ragadnak soraik közül.

A közművelődés bajnokai, a szellemi haladás alapvető munkásai, az egyházi, társadalmi és politikai élet zászlóvivői is feledni kezdik már a koszorús költő szavait: «A nagy világon e kívül, nincsen szá-

modra hely. Áldjon vagy verjen sors keze, itt élnek, halnod kell.»

Idegen határok felé irányítják lépteiket, akiknek a szülőföld szeretetére, a hazához való ragaszkodásra kellene tanítaniok. A távolban keresik munkálkodásuk mezejét, akiknek a haza hűséges szolgálatára, haladásának, felvirágzásának előmozdítására kellene buzdítaniok. Az anyagi jólét érdekei után indulnak, akinek az eszmények megvalósítására kellene törekedniök.

Mentségül arra az aránytalanságra hivatkoznak, amely a tanító munkája és jutalma között tapasztalható. Azokra a visszasságokra mutatnak, amelyek a tanítói javadalmazás terén uralkodnak.

A felhozott okok alaposságát egészen elvitatni nem lehet.

Az a szűk és göröngyös, az a tövises és fáradságos ösvény, amely a tanító pályáját jelöli, nem vezet a vagyon és jólét magaslataira. Nem hajó a tanítói pálya, amely drága kincsekkel megrakva, büszkén szeldeli az élet tengerének hullámain, Csak szerény kosár az, amelyben alig találhatók mindig azok az árpa-kenyerek és kis halak, amelyeket az evangélium történetéből ismerünk.

A tanító szellemi tárházának gazdagon kell mindig felszerelve lennie. Eléstarában azonban sokszor fogyatkozások, hiányok tapasztalhatók! Nem ritkán görnyedez a tanító egyrészt a munka, másrészt a gondok leverő sulya alatt.

Fájdalom, sokan ismételhetik még ma is azokat a bánatos panaszokat, amelyeket a múlt század első tizedének egy jobb sorsra méltó tanítója halatott.

Megható vonásokkal ecseteli szinte hihetetlen szegénységét. Szívfacsaróan írja le, mint nyitotta fel és zárta le szemeit naponként a megélhetés nehéz gondjaival. Kénytelen volt a folytonos kölcsönök veszedelmes útvesztőjébe menekülni. Csak még 50 forint évi jövedelem után fohászodik! Nem volt azonban képes a forrást megtalálni, amelyből e szerény kívánságát kielégíthette volna. «Végre e részvételtő szavakra nyitja meg ajkát: «A nyomor hullámait összeaptak fejeink felett... Mitsem láttunk magunk körül, mint a kimerítő nélkülözést... Nőmmel együtt sűrű könyveket hullattunk. Nem tudtunk mit tenni. Csak Istennek panaszoltuk el keserű szenvedéseinket.» (Dr. Wohlrabe. Der Lehrer in der Litteratur. 252. lap.)

Azok a nemesebb érzésű keblek, amelyek behatóan ismerik a körülmények sajnálatraméltó visszasságait, legalább őszinté elismerésük, tiszteletük és nagyrabecsülésük adójával igyekeznek azokat ellensúlyozni és feledtetni.

Méltányolják azokat a jelentékeny áldozatokat, amelyeket a tanügy munkásai a vallásosság és erkölcsiség, a közművelődés és haladás, a nemzeti egység és erősödés oltárára helyeznek. Tudják, hogy — Epiktet szavai szerint — «nagyobb hasznára van az államnak, aki az értelmiség színvonalát, mint aki az épületek magasságát emeli. Jobb — mint a böles folytatja — ha nagy lelkek alacsony tetők alatt tartózkodnak, mintha alacsony lelkek magas palotákban büszkélkednek». (John Lubbock. Freuden des Lebens. 159. l.)

Tudják, hogy azok a magvak, amelyeket a tanító szeretetteljes gondossággal ültetget a serdülő nemzedék szívébe, nem ritkán áldásosabb gyümölcsöket teremnek, mint azok a fegvvertények, amelyek miatt szünni nem tudó magasztalásokkal halmozzák el a hősöket. Azokat a meglepetéseket például, amelye-

ket Néme
tosítás m
nagy rész
galmának

Tagad
legsiker
veszélye
amelyek
különböz

A tanít
ságának
szívnek a
a hivatás
ellentétek
aggodalm
engedni. I
tohasága
szegje a
Nem szal
az a kisé
zatai löne

A tanít
kodó vis
messze t
amelyek
kell. Ném
zet nehéz
tanítói k
általános

Több iz
tanügy t.
dekükben
pot hozzá
dására k
kérem er
minél na
a tagok s

Kötség
hathatós
iránt. Mi
hogy az
sittassék.

Minő
óhaj telje
a m. t. l.
esatom.
alázatos
nemeskeb
körükben
nitók min

A legn
minden
ményekke
Mídón
Méltóság
esevich F
kifejtett
jövétjéne
lóm a m.
nyitottnak

Elnök i
hangulag
Bemuta
mult évi
vonatkoz

Az elnö
segélyalap
gató-tanít
vett tudor

két Németország az ipar, kereskedelem és gyarmatosítás mezéjén Angolországnak okozott, túlnyomó nagy részben a tanítói kar szakavatottságának és buzgalmanak lehet tulajdonítani.

Tagadhatatlan az is, hogy az iskola apostolai a legsikeresebben működhetnek mindazon új eszmék, veszélyes törekvések és mételyző nézetek ellen, amelyek pusztító áradat gyanánt hatolnak a népek különböző rétegei közé.

A tanítói pálya ezen fontosságának és magasztosságának tudatában nem lehet nehéz a léleknek és szívnek azt az egyensúlyát megtalálni, amely nélkül a hivatás és az élet érdekei összeütközésbe jutnak, ellentéteket okoznak. Felül kell emelkedni a gyötörö aggodalmak nyomasztó légkörén. Nem szabad megengedni, hogy a külső körülmények fájdalmas mostohaasága meddővé tegye a képzettséget. Szárnyát szegje a munkakodvnek. Sirját ássa a lelkesedésnek. Nem szabad megengedni, hogy diadalokat arasson az a kísértés, amelynek már egyes pályatársak áldozatai lönek!

A tanítói kar javadalmazása tekintetében uralkodó viszasságok forrón óhajtott megszüntetése messze túlszárnyalja azokat a szerény feladatokat, amelyeknek megoldására a Segélyalapnak törekednie kell. Némi mérték mindazáltal hozzájárulhat a helyzet nehézségeinek könnyítéséhez. Ehhez azonban a tanítói kar legszorosabb tömörülése, a Segélyalap általános felkarolása lenne szükséges.

Több ízben voltam már bátor kérni a katolikus tanügy t. munkásait, hogy a saját jól felfogott érdekében a Segélyalap tagjai közé belépni, az alapot hozzájárulásukkal erősíteni, feladatainak megoldására képesebbé tenni sziveskedjenek. Tisztelettel kérem erre ma is. Kérem annál nyomatékosabban, minél nagyobb sajnálkozással kell tapasztalni, hogy a tagok száma aránylag igen lassan növekszik.

Kétségtelen, hogy nagyon kívánatos lenne minél hathatósabban fokozni az érdeklődést a Segélyalap iránt. Minden igyekezettel oda kellene törekedni, hogy az alap általános és meleg felkarolása biztossá váljon.

Minő eszközöket és módokat lehetne e forró óhaj teljesülése céljából igénybe venni és alkalmazni, a m. t. Középponti Bizottság bölcs ítélete alá bocsátom. Részemről bátor volnék kérni, forduljunk alázatos esedezésünkkel a nagyméltóságú püspöki kar nemeskeblű tagjaihoz, kegyeskedjenek magas hatáskörükben intézkedni az iránt, hogy a katolikus tanítók mind tagjai legyenek a Segélyalaphoz.

A legnagyobb készséggel járulok azonban hozzá minden intézkedéshez, amely a hön óhajtott eredményekkel kecsegtet.

Midőn ezekután forró köszönetet mondok a Méltóságos egri főképtalannak és különösen Begovesevich Róbert püspök úrnak az alap kezelése körül kifejtett fáradozásokért, valamint az alap minden jötevéjének a kegyes adományokért, ismételtlen üdvözlöm a m. t. Középponti Bizottságot és a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Elnök felhívására a közgyűlés Bertalan Vincét egyhangulag jegyzővé választotta.

Bemutatásra került a bíboros hercegprimásnak a múlt évi középponti bizottsági ülés jegyzőkönyvére vonatkozólag kelt magas leirata.

Az elnök bejelenti, hogy a bíboros-hercegprimás a segélyalap elnökévé Starck Gyula nagyváradi igazgató-tanítót nevezte ki, amit a közgyűlés éljenzéssel vett tudomásul. Az alapító- és tagsági oklevelek szét-

küldettek. Évközben a segélyalap javára 281 korona adomány folyt be s ezt elnök Begovesevich R. püspök úr kezeihez szolgáltatja.

Az árvaház ügyét részletesen terjeszti elő az elnök.

Régi ösztöndíjaik további élvezetében megmaradtak: Bagi Imre (Eger), Bartosik Bódog (Kassa), Berta Teréz (Esztergom), Erdélyi Géza (Szatmár), Gázsó László (Nyitra), Groszmann Mária (Szepes), Gyarmati Kálmán (Esztergom), Harsányi Sándor (Veszprém), Hegedüs László (Győr), Karsai Béla (Esztergom), Láng György (Szatmár), László József (Szombathely), Lehoczky János (Eger), Plosz Adrienna (Szatmár), Raduly Árpád (Erdély), Reuter Mária (Győr), Sternbach Emilia (Besztercebánya), Szuvák József (Eperjes) és Tóth Róza (Kalocsa).

Új ösztöndíjat, évi 100 koronát nyertek: Tóth József (Besztercebánya), Janics Ernesztin (Győr), Zsemberi Ferenc (Kassa), Kákósy Jenő (Szombathely), Stangl Viktor (Veszprém), Kuhlak Ferenc (Vác), Szabó Gyula (Eger), Mudri Mária (Szepes), Zányi Gizella (Szepes), László Árpád (Erdély).

Segélyezésre 138 kérvény érkezett. Ebből 75 folyamodó egyenkint 40 korona segélyben részesült. A segélyezették egyházmegyék szerint a következők:

Segélyben részesültek:

Besztercebányai egyházmegyében. Peterecz Ignác Garamrév, Plauder János Vriszló. — Egri egyházmegye. Horváth Józsefné Újhuta, Rokosinyi Antal Nyirlugas, Danassy Antal Eger. — Eperjesi egyházmegye. Burik János Mezőfalva, Czempelyi Ede Hávaj, Csizsári Vazul Orló, Desztnik György Nevelőlyánka, Groholy György Alsó-Gagy, Hladonik Mihály Csabaháza, Juhász János Viszló, Kalapos Anna Felső-Zsolna, Kárpáti Mihály Tüske, Kreniczky Mihály id. Feketekút, Megyesi Simon Nyágó, Neviczky István Reső, Poczátkó József Eperjes, özv. Turicsina Józsefné Hókeresztúr, Komanczky János Remenye, Krajnyák Péter Cigelka, Winesik Mihály Abaújszántó. Erdélyi egyházmegye. Özv. Roga Jánosné Százhegy, Orbán Ferenc Csőb, Szabó Imre Magyarhidegkut. — Esztergomi egyházmegye. Dualszky György Gyórvámos, özv. Erdődy Ferencné Várkony, Kauszky Erzsébet Muzsla, Kerta János Nagybjajcs, Kliment István Csitár, Mohay Gyula Patak, Sármir József Pozsony, Nedeczky Ferenc Hont-Szántó, Soltész Ignác Ratinóc, Mecsey József Szebeléb. — Győri egyházmegye. Czink Ferenc Szend, Kuzmits Endre Búdóskut, Masich István Szabadbáránd, Pváger József Szak, Orbán József Dád. — Kassai egyházmegye. Stein Jánosné Kiszeb. — Nagyváradi latin szert. egyházmegye. Kreznerich Ferenc Margita, Zajgha Béla Táspuszta. — Nagyváradi görög szertartású egyházmegye. Szilágyi János Csujafalva. — Nyitrai egyházmegye. Allárim Vilma Geszthe, Czinczik György Nyitravóka, Gábryel Dénes Dulnic, Horváth Antal Trencséntepia, Kánszky József Bellus, Kreszának Antal Orecko, Turcsék Bertalan Zsére, Szalath Mátyás Sztrechnó. Pannonhalmi egyházmegye. Bognár Iván Gyórszentmárton, Keller Ernő Tárkány, Pákozdy Mihályné Gyórtúváros. — Pécsi egyházmegye. Franciscs Teréz Gyulaj, Kardos Ferenc Mucsi, Radics Gyula Zomba, Thaly Endre Medina. — Rozsnyói egyházmegye. Némethy Kálmán Szivete, Oraftsik János Szomolnok. — Szamosújvári egyházmegye. Moós János Völcsök. — Szatmári egyházmegye. Horányi Mihály Remetevasgyár, Pirovár János Nagymihály. — Szepesi egyházmegye, Bisz József Nyehodna, Klapács András

Liptó-Hibbe, id. Szankó Mihály Illesztalva, Voltay Elemer Szepesigó. — Székesfehérvári egyházmegye. Horvath Pálné Székesfehérvár, Pásztor Ferenc Hercegfalva. — Szombathelyi egyházmegye. Mikulka Gaspar Csata. — Veszprémi egyházmegye. Berki Ferenc Nyarad, Kovacs Mihályné Keszthely, Inrey József Gomba, Szabo Béláné Kaposvár.

Berecs M. tanító-képviselő indítványozza, hogy jövőben az ösztöndíjak elsősorban a magasabb szakiskolák hallgatóinak adassanak. Machovits J. apát partolja ezt s a gyűlés elfogadja. Szóke Sándor fölvetette a kérdést, hogy a nyugdíjas tanító vagy özvegy köteles-e a tagsági illetéket fizetni? Hosszu vita után kimondatott, hogy az alapszabályok szerint csak rendes tagok gyermekei nyerhetnek ösztöndíjat.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A szanyi esperességi kerület róm. kath. neptanítók egyesülete 1906. évi rendes közgyűlését szeptember hó 11-én délután 2 órakor tartja Csornán, a róm. kath. fiúiskola épületében. A tárgysorozat főbb pontjai: Elméleti és gyakorlati előadás a népiskolai rajzitanításról. (Tartja: Az iskolatestvérek igazgatója, Dezső testvér.) Ft. Németh Gyula hitelműz előadása. A pályamunkák bírálatának kihirdetése és a jutalmazott mű felolvasása. Mathovits Elek alelnök előterjesztése a győregyházmegyei nyugdíjrendjéről. *Horváth Antal* egyll. elnök, *Imre Miklós* egyll. jegyző.

Meghívás. A szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület 1906. évi szeptember hó 11-én délelőtt 9 órakor Szombathelyen, a vármegyeháza nagytermében tartja meg rendes XXIII. évi közgyűlését, melyre úgy az alapító-, partoló- és rendes tagok, mint a nevelés- és oktatásügy t. barátai tisztelettel meghívotnak. A tárgysorozat főbb pontjai: Az egyesület alelnöke üdvözi az elnököt tanítói működésének 40. évfordulója alkalmából. Az elnök megnyitja a közgyűlést. Az egyesület pénztárosa a középponti bizottság által már fölülvizsgált számadásáról jelentést tesz és a fölmentés megadása. A közgyűlés előtt bejelentett s a középponti bizottság által megelőzőleg tárgyalni indítványok fölött határozathozatal. A bírálóbizottság jelentése és a pályadíjak odaítélése. Nevelés- és tanítástani tettek kiützése a jövő egyesületi évre. A közgyűlést reggel 8 órakor szentmise előzi meg. Szívesen értesitem a t. tagtársakat, hogy fölterjesztéseimre megvyes püspök urunk Oméltósága alá tartozó népoktatási intézetekben szept. 10., 11. és 12-ére iskolai szünetet adott. Az eméltőség.

VEGYESEK.

Új főtanfolygylő. A hibornok-hercegprímás az esztergomi főegyházmegye főtanfolygylőjévé *Schiffer Ferenc* prelátnus-kanonokot nevezte ki. Az új főtanfolygylő több évig mint képzőintézeti igazgató működött Budapesten, legutóbb pedig Pozsonyban. Üdvözöljük őt nagyjutosságú új állásában.

Adomány a kath. árvaházra. Dr. *Walter Gyula* prelátnus-kanonok, az orsz. kath. Segélyalap elnöke, a felallítandó kath. tanítói árvaházra 2000 koronát adományozott. A nemes tett önmagát dicséri, de különösen akkor, midőn valaki az árvákon siet adományával segíteni.

A kath. iskola védelme. Dr. *Városvy Gyula* kalocsai érsek a regőcei római katolikus iskolaszéknek ezer koronát ajándékozott iskolai célokra.

Jotekony hangverseny. A szanyi esperességi kerület róm. kath. neptanítók egyesülete a győregyházmegyei tanítók gyermekei számára Győrött felállítandó tanítósháza (internátus) alapjának javára f. h. 11-én változatos műsorral hangversenyt és zártkörű táncmulatságot rendez.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Baró Stummer Agoston prasic erdőhivatala **Kuthány** nevű pusztára (Nyitra megye) egy róm. kath. okleveles magán tanítónőt keres. Javadalmazása: Egy butorozott szoba fűtés és világításon kívül havi 40 korona az előirt tanrendért, 20 korona kézimunkáért és a tankötelesek szabad órákban való felügyeletért. A tanítás október hó 1-én kezdődik. Folyamodványokhoz bizonyítványmásolatok csatolandók. Azok kik a hivatalos magyar nyelven kívül a németet is bírják előnyben részesülnek. 400 2—2

Kürth (Komárom m.) róm. kath. kántortanítói állásra az iskolaszék pályázatot hirdet. Jövedelme: Tisztességes lakáson és kerten kívül, 40 kataszteri hold szántóföld és rét, gabona és fajarandóság, stóla, összesen körülbelül kétezzer korona évi jövedelem. Felszerelt kérvények iskolaszékre címezve f. évi szeptember hó 11-ig beküldendők, szept. 15-én délelőtt 10 órakor tartandó kántori próbára személyes megjelenés kívántatik. *es Ferenc* esperes-plebános, iskolaszéki elnök. 412 1—1

Berencsfalui róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 374 koronás államsegéllyel 800 korona. Folyamodványok szeptember 12-ig ft. *Weisz Zsigmond* esperes-plebános írchoz küldendők Hont-Németi. Berencsfalun, Hont m., 1906. aug. 31. *Benes Márton*, h. plebános. 413 1—1

Laksárujfalui (Pozsony m.) róm. kath. tanítói állomásra szeptember 16-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme: 800 kor., lakás, 42 kor. fűtési atalány melyből a tanszoba is fűtendő. Tannyelv: tót-magyar. Köteles egy osztályt és az ismétlősöket is tanítani. Kérvények az iskolaszékhez emzsendők. 414 1—1

A kajali (Pozsony megye) államilag segélyezett róm. kath. iskolánál, a tanítói állomásra szeptember 16-ig pályázat hirdettetik. Fizesése 800 kor. havi előleges részletekben. Butorozott szoba fűtéssel. Kérvények Kajalra az iskolaszékhez küldendők. 415 1—1

Pozsonyszentistváni róm. kath. népiskolánál a III. tanítói állás megüresedvén, erre szeptember 15. határidővel pályázat hirdettetik. Fizesése: a község pénztárából évi 100 kor., államisegély 700 kor., szép szoba kis konyhával. Kötelessége: a reá bizott osztályt vezetni, kántoriakban segédkezni és a gyermekeket templomba vezetni. Férfi tanítók előnyben részesülnek. A kellően felszerelt kérvények ft. *Melisek Adolf* esp., ker. tanfelügyelőre emzsendők. *Koczurek Rezső* pléb. isksz. elnök. 419 1—1

A nagysúri (Pozsony m.) róm. kath. népiskolába férfitanítói állásra szept. 22-ig. Fizesés: 780 kor. egy öl fa, butorozott szoba. Köteles: egy tantermet vezetni és egy tanfolyamot az ismétlőkől. Tótul kell tudni, ha orgonálni tud, előnyben részesül: a választás 23-án délután lesz megtartva. Nagysúr, 1906. szept. 4. *Sohajda Ignác*, plébános. 423 1—1

Nagyherestényi (Bars megye, zsitvavölgyi vasút, legközelebbi vasúti állomás: Taszár) kántortanítói állomásra pályázat lesz szeptember 20-án d. e. 10 órakor, személyesen kell megjelenni. Javadalma: 100 tanköteles után mindegyiktől 1/2 pozs. mérő rozs és 4 K., 20 ismétlőiskolástól a 1 kor. Kántori párber: 3 métermáza buza. 17 pozs. mérő rozs. Temetések után 200 kor. Kántori és tanítói föld 8 magy. hold 287 □-ól, maga műveli, jelenleg bérletben van évi 240 koronáért, a bérlet további fönnállása a megválasztandó belegezésétől függ. Lakás cserép alatt: 2 szoba, konyha, kamra, kert 586 □-ól. Nagyherestény, 1906. szept. 4-én. *Csernik Alajos*, plébános. 427 1—1

Nagy
osztályta
900 koro
jövedelm
26 fillér
ezen álla
lyázat a
szól: 800
lakkbér.
szécsés
A ko
ideiglene
hosszabb

A na
állomása
betöltetn
címzett
hoz küll
ajánlato
épületek
teri jöve
ért adha
gyezkök
tanítói fi
egy 150
osztályt
ban össz
a léleks
ellátni, a
évi szept

Szlov
vagy tan
lakás s
folyamod
József is

A bó
zatot hi
átalány,
700 lélek
séges. B

A to
hirdetek
643 kor.
onnan 2
kezelésé
körülbel
1000 kor
Három s
Folyó év
dalmat a
özvegye
lért elve
stólat. A
6 fiúoszt
minden
és az én
Pályázat
tendők.
tanítói o
nyitvány
ján az e
hó 20-án
kal a plé
(Aranyos
kath. plé

A rá
tanítói á

Nagyszécsényben (Nógrád m.) róm. kath. iskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme 900 korona törzsfizetés, ismétlődő 50 kor., föld és rét jövedelme 120 kor., kisajátított földekért kapott 1493 kor. 26 fillér tőkének esedékes kamatja, 200 kor. lakkbér. Ha ezen állás esetleges előléptetés folytán betöltetnék, a pályázat a következők javadalmazott osztálytanítói állásra szól: 800 kor. államsegély, 50 kor. ismétlődő és 200 kor. lakkbér. A kellően felszerelt kérvények *szept. hó 22-ig* a szécsényi róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. 428 1—1

A **korossi** — 33. számban hirdetett — tanítói állás ideiglenes, ezért a pályázati határidő *szept. 19-ig* meghosszabbítottatik. *Iskolaszék.* 431 1—1

Egri érseki megye

A **napkori** (Szabolcs m.) anyaegyház kántortanítói állomása *folgó hó 20-án* d. e. 9 órakor fog választás útján betöltetni. Kellően felszerelt s a róm. kath. iskolaszékhez címzett kérvények fenti határidőn belül alulírott hivatalhoz küldendők. Választás napján személyes megjelenés ajánlatos. Javadalma: Lakáson és házi kerten, melléképületeken kívül 18 kat. hold szántóföld, melynek kataszteri jövedelme 88 kor. 40 fill. (Haszonbérbe 500 koronáért adható.) 40 köböl párbértermény, 64 kor. párbérpénz, jegyzőkönyvi bees szerint 424 kor. értékben, 220 kor. tanítói fizetés, alapítv. misék után 25 kor. Stólaból mintegy 150 kor. Köteleessége: az iskolaszék által kijelölt osztályt a tanterv szerint oktatni, az anya és főkegyházban összes kántori teendőket végezni, évenként júliusban a lélekszámot összeírni, hitközségi jegyzői teendőket ellátni, az adókat pontosan fizetni. Kelt Napkoron 1906. évi szept. hó 1-én. *Plébánia-hivatal.* 417 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Szlováni róm. kath. tanítói állomásra okleveles tanító vagy tanítónő azonnal pályázhat. Fizetés 800 kor., szép lakás s két kert. Tanítási nyelv tót-magyar. Felszerelt folyamodványok Turócszentgyörgyre (Znióvár) *Fukusz József* isksz. elnökhöz küldendők. 430 1—1

Csanádi egyházmegye.

A **bókai** róm. kath. tanítói állásra *szept. 18-ig* pályázatot hirdet. Jövedelme 800 korona, 12 korona irodai átalány, szabad lakás, kert, egy öl fa, elegendő szalma, 700 lelek után temetési stóla. A német nyelv tudása szükséges. Bóka (Torontál m.). *Az iskolaszék.* 436 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A **tordai** róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalom: 1. Kézpénz az egyházpénztárából 643 kor. 2. 15 hold tagosított birtok haszonbére ugyanonnan 225 kor. 3. 3 drb. kis föld a kántortanító magánkezelésében, jelenlegi bérösszege 32 kor. 4. Tandijból körülbelül 50 kor. 5. Stólaból körülbelül 50 kor. Összesen 1000 kor. Évötödös korpótléket a közoktatásügyi tárca ad. Három szoba, kamara és pincéből álló lakás udvarral. Folgó évi *december végéig* azonban, mialatt a tanítói javadalmat a népiskolai törvény folytán a néhai kántortanító özvegye élvezi, az új kántortanító csak havi 36 kor. 17 fillért élvezhet egy szobás lakással, ezenkívül a tandíjat és stólat. A kántortanító négy elemi fiú, szükség esetén 6 fiúosztályt vezet minden tárgyban, kivéve a hitoktatást, minden egyházi ténykedésnél kántori teendőket teljesít és az éneket úgy a fiú, mint a leány gyermekeknél tanítja. Pályázatok *folgó szeptember 16-ig* alulírottához betérjesztendők. Kérvényhez csatolandók: keresztlevél, kántortanítói oklevél, alkalmazásban lévőknél szolgálati bizonyítvány. Az állásra a hitközség hármas választása alapján az erd. püspök úr ő nagyméltósága nevez ki. Folgó hó 20-án délelőtt 10 órakor a személyesen bemutatkozók a plébániai templomban kántori próba lesz. Torda, (Aranyos megye) 1906. szept. 3. *Dr. Balázs András*, róm. kath. plébános. 420 1—1

Győri püspöki megye.

A **rábapatonai** róm. kath. népiskolánál az osztálytanítói állás *szept. 20-án* betöltendő. Évi fizetés 800 kor.,

100 kor. lakkbér, esetleg egy butorozott szobás lakás. Teendőit a díjlevél határozza meg. Kántoriakban segédkezés előnyt nyújt. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők. *Az iskolaszék.* 432 1—1

A **fülesi** (Sopron m.) róm. kath. fiúiskolához osztálytanító kerestetik. Fizetése: 800 kor. és fűtéshez szükséges fa. Tannyelv horvát-magyar. A kérvények az iskolaszéki elnök úrhoz küldendők *szept. 15-ig*. Elnökség. *Szedenik Mihály* iskszéki jegyző. 438 1—1

Kassai egyházmegye.

Köröm (Zemplén vm. posta Girincs) leányegyház róm. kath. tanítói állására pályázat hirdetik. Fizetés kézpénzben és természetben nyolcszáz korona. Lakás jó, kert szép, nagy. Fizetés emelés kilátásban! A tanító vasár- és ünnepnapokon s ezek előtti napokon litániák alkalmával s hétköznapokon, ha mise végeztek (ilyenkor egy korona honorárium!) orgonálni köteles. Pályázati határidő *szept. 17*. Az állás azonnal elfoglalandó. *Hankó Gyula* plébános. 411 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

Monospetri főkegyházközségben kántortanításra *szeptember 20-ig* pályázat hirdetik. Javadalma hitközségtől 200 kor., földes úrtól 50 kor., egyházmegyétől 160 kor. 12 méter tűzifa beszállítva, 8 katasztr. hold szántó, 6 kat. hold kaszáló haszonélvezete, 12 hiter rozs, stóla körülbelül 50 kor., 8 marhára, 8 sertésre legeltetési jog, 790 öl kert, rendes lakás melléképületekkel. Kérvények az iskolaszékhez címezve *Brósztel Lajos* plébánoshoz Margitta (Bihar m.) küldendők. 422 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Pályázat **Rovne** központi kath. iskolánál harmadik tanítói állásra. Jövedelme évi 800 kor. lakkbér és fűtési átalány 100 kor. előleges havi részleteken. Korpótlék államtól biztosítva. Köteleessége a reabizott osztályokat vezetni, vasár- ünnepnapokon isteni tiszteletben tanulókkel résztvenni. Ha a kántort helyettesíti, némi mellékjövdelemre számíthat. Egy évi sikeres működése után véglegesítettik. Tannyelv: tót-magyar. Tanítónők is pályázhatnak. Állás október 1-én elfoglalandó. Okfevéllé felszerelt folyamodványok *szeptember hó 20-ig* *iskolaszéki elnökhöz* Rovne, Nagy-Bittse mellett Trencsén m. küldendők. 416 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A **putnoki** (Gömör m.) róm. kath. másodtanítói állomásra pályázat hirdetik. Fizetés 800 kor. havi utólagos részletekben, 100 kor. fűtési átalány, melyből az egyik tanterem is fűtendő. Egy butorozott szoba s egy fatartó kamra. Köteleessége az I—II. osztály vezetése, ismétlősök oktatása, melyért külön díjaztatik és a kántort szükség esetén kisegíteni. Kérvények *szept. 15-ig* ft. *Liptay Arnold* esperes plébános, iskolaszéki elnök úrnak Putnokra küldendők. 424 1—1

A **füleksávoiyi** róm. kath. iskolaszék a füleksávoiyi kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: két szép szobából álló lakás, pince s gazdasági épületek. Két kert 665 öl. Rét 2 hold és 300 öl. Szántóföld 4 hold 200 öl. A hivek által kifogástalanul munkálva. Filiákból két szekér széna. Párbér minden pártól 1/4 t. buza s 20 fillér, circa 56 kiló. Fa: 4 öl elsőrendű, melyből az iskola is fűtendő, továbbá: Sávolytól 4 szekér, filiáktól 4 szekér összesen. Gyermekek után circa 8 szekér azonkívül. Ismétlősöktől 1 korona. Tandij a községtől egyszerre 120 kor. Legelő illetőség. Stóla miséből 120 korona. Pályázat ideje: *szeptember 20*, mikor énekpóba tartatik. Kelt Füleksávoiy, 1906. szept. 5. *Nagy Kálmán* iskolaszéki elnök, plébános. 433 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Kislángra az alakuló hitközséghez két okleveles, kath. nőtelen és a kántoratusban jártas egyént óhajtok alkalmazni. Fizetés: évi 800 korona előleges havi részletekben, egynek-egynek évi 50 korona fűtőpénz, lakásul egy közös szoba. Köteleesség: az iskolaszék által kijelölt osztályt

tanítani, az ismétlőket szintén felváltva, ezenkívül a plébános utasítása szerint a kántort kiegészíteni. Állás feltétlen ideiglenes, egy évre szól. Folyamodások legkésőbb *szeptember 15-ig* hozzám intézendők, címezve gróf *Zichy János*-ra. Kinevezés után állás rögtön elfoglalandó. Káloz, Fejér megye, posta helyben. *Rudnich Imre* plébános.

354 3—3

A nagyhörsök-töbörzseki róm. kath. tanítói állásra pályázatot hirdetek. Kötelessége az illetőnek ugy a mindennapiak mint az ismétlősök oktatása. Ezenfelül az udvari kápolnában az istentiszteletek alatt orgonálni és énekelni. Fizetés: készpénz évi 280 kor., 12 hl. buza vagy 149 kor. 79 fillér, 12 hl. rozs vagy 112 kor. 32 fillér, 8 hl. arpa vagy 54 kor. 56 fillér, napi 2 liter tej — évi értéke 87 kor. 60 fillér. Kétszobás lakás és 1/4 hold kert természetben. Kápolnai szolgálatért évi 102 korona. A töbörzseki iskolában teljesített tanításért a tényleges oktatás tartamára havi 50 korona. Ha a vizsgák jól sikerülnek, mindkét iskola után 50—50 korona. Pályázati határidő *ez év szept. 20-a*. Pályázhatnak okleveles róm. kath. nőtelen tanfériak. Állás kinevezés után rögtön elfoglalandó. Kérvényeiket címezzék mell. *gróf Zichy Pál Ferenc* úrra s küldjék hozzám. Káloz (Fejér m.) posta helyben *Rudnich Imre*.

426 1—2

Szombathelyi egyházmegye.

A vasároszállasi (posta Pinkafő) róm. kath. iskolaszék egy osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: egy butorozott szoba, 2 öl puha tűzifa és 800 korona, melyből 600 korona államsegély, 200 korona pedig a hitközség penztárából lesz fizetve. Kötelessége a robbantott osztályokat önállóan vezetni, az ismétlősöket pedig a kántortanítóval felváltva tanítani; a növendékeket a templomba vezetni és ott rájuk felügyelni, valamint a kántoriakban segédkezni. Tannyelv német-magyar. Az állás *szept. 30-an* elfoglalandó. Kérvények *szept. 23-ig* a róm. kath. *iskolaszékhez* címzendők. 439 1—1

A döröszei (Vas megye) fiókközseg róm. kath. kántortanítói állomásra szeptember 15-éig pályázat hirdettetik. Jövedelme a díjvel szerint fekvőségeken, készpénzben és terményekben 810 korona 16 fill., melyből 240 korona államsegély. A megválasztott a díjvelben felsorolt jövedelmet akár természetben használhatja, akár havi előleges részletekben is felveheti. Kérvények *Kopcsány Sándor* plébánoshoz Szarvaskendre küldendők. Kelt Szarvaskenden, 1906. aug. 29-én. *Kopcsány Sándor* plébános, iskolaszéki elnök. 399 2—2

Szent Miklós (Vas megye) anyaegyházhoz tartozó Kis-Medves fiókközsegben a róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelem: tanítói: a község penztárából készpénzben 244 korona, 55 tanköteles után a 2 kor. = 110 kor., 14 ismétlő tanköteles a 1 korona = 14 korona, Batthyány-Zichy alapítványból 48 korona, 60 házzám után a 3 kor. = 180 kor., 11 1/5 mérő tiszta rozs 67 kor. 20 fill., 3 3/5 mérő tiszta buza 28 kor. 80 fill., 18 m. tűzifa házhoz szállítva 48 korona, 2 1/2 hold rét után szena és sarju házhoz szállítva 40 korona, 1/2 hold szántóföld tiszta jövedelme 20 korona. Összesen 800 korona. A természetbeliek után felszámított összegeket a község hajlandó készpénzben is megadni. Kántori: temetések után körülbelül 6 korona. Ha a harangozás gondozása elfogadjatik, évi 24 korona. Ezekon kívül szabab lakás és kert. Tanítási nyelv német-magyar. Csak férfitanítók pályázhatnak. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények *szeptember 19-ig* a róm. kath. *plébániához* Németújrára küldendők. 425 1—1

A hosszúperesztegi (Vas m.) plébániához tartozó Bogate fiókközseg róm. kath. kántortanítói állomásra szept. 19-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme a díjvel szerint, készpénz, föld és terményekben körülbelül 1100 korona. Választás szeptember 20. reggel 10 órakor lesz. Személyes megjelenés kériatik. Kérvények *Dávid László* plébánoshoz, Hosszúperesztegre küldendők. 434 1—1

Péterhegy (Vas m.) újonnan felállított róm. kath. népiskola tanítói állására szept. 15-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme 394 kor. állami segély. Adóhivatából 96 korona. Stóla s egyéb járandóságok értéke 310 kor.

Az állás azonnal elfoglalandó. Tannyelv magyar, vend. Kellően felszerelt kérvények *az iskolaszék* címére küldendők. Posta helyben. 435 1—1

Egy III. éves tanítójelölt, kevés fizetésért segédnek ajánlkozik. Kántori teendőiben járta. Megkeresések a «Népevelő» kiadóhivatalához *«segédtanító»* címen kérelmezés. 437 1—1

IV-ed éves róm. kath. tanítójelölt (egy év alatt képesítő teszt) ajánlkozik tanítónak. Megkeresések e címen: «Tanítójelölt. **Zalakoppány»** kéretnek. 429 1—1

Római katolikus, nős, zenében jártas, magyarul, németül, csehül, tótul beszélő, 28 éves 8 évi gyakorlattal, magyar, német oklevéllel bíró tanító, tanítói állást keres. Róm. kath. *kántortanító* Nyirábrány, Szabolcs megye. 418 1—1

Legjobb népiskolai daloskönyv a

„KIS MUZSIKUS“

100 gyönyörű magyar népdal iskolai szép szöveggel, két gyermekhangra. I. füzet ára 65 fill., II. füzet ára 55 fill., különálló együttes **«Szövegkönyv»** ára 45 fill. portoval. Nagyobb rendelésnél %a. Utalványon megrendelhető **Jósvay Gábor** kántortanítónál, **Poroszló**, Heves megye. 335 3—5

Alkalmi vétel.

Helyszűke miatt néhány **elsőrangú**, híres lípesei gyártmányú **Szalón- és koncert-pianino**, melyek értéke 500—700 forint között váltakozik, készpénzfizetés mellett, **rendkívüli mérsékelt áron, 320—450 forintért** eladó. 343 3—3

(A pianinók rajzat és leírását készséggel megküldöm.)

HÖRL NANDOR, Pozsony, Ventur-u. 24.

Bold. Csima István, főkantor, országszerte ismeretes, kitűnő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakíseretű gyászmise-éneket tartalmazó énekkönyve mélyen leszalított áron (4 frt helyett 2,50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfelegyházan.

394 2—5

Hasznos zeneművek.

Orgonára vagy harmoniumra: *Bach*: Könnyű pralüdiók —65; *Brossig*: Orgonakönyv 270; *Hesse*: Könnyű pralüdiók —65; *Kothe*: Pralüdiókönyv (311 darabbal) 180; *Körner*: Gyakorlati orgonasz. (46 darabbal) 180; *Nemesseits*: Gyakorl. orgonasz. 180; *Kantor*: Hazánk Nagyszónya (10 Maria-dal szöveggel) 180; *Hios*: Práfatio és Paternoster orgonakíséretei 1—; *Köhler*: Gyak.zongora iskola 180; *Wannaus*: Harmonium-iskola 1—; *Hohmann*: hegedűisk. 130; *Tóth*: Temetési szertartás, bucsuzatok 110; **«Dal-album»** (200 magyar dal zongorára) 130. — **Árak forintokban.** Bármely egyéb zenemű kapható. Arjegyék ingyen.

BRICHTA E. zeneműkereskedése Törökbálint (Pestmegye).

C
orgo
nium

Rég
tás
lás

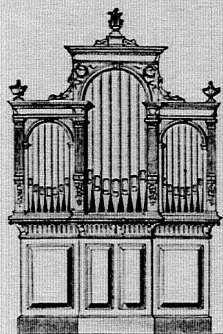

a
H
P
M
Tan
Zi

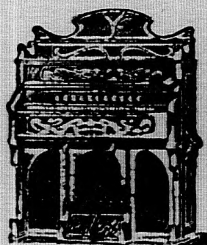
CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalok el jótállás mellett.

Üzletek:
Sz.-Pétervár, Moszkva, Riga, London

Világhírű lipcei Zimmermann-orgona - harmoniumot

szállít az eredeti árakon a gyár egyedüli magyarországi képviselője:

HÖRL NÁNDOR,

Pozsony, Ventur-utca 24. sz.

Méltányos, olcsó szabott árak!

Tanító uraknak részletfizetésekre is.

Zimmermann-orgonákról árjegyzéket ingyen küldök!

Különlegesség

templomok, iskolák és zenekarok használatára:

Igen tömören készített légnymatú harmoniumok, igen erős, átható hanggal.

Erről külön árjegyzék.

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34926. sz. szabadalmát képező

„KAROLIUM“

vér- s paizstető, fakukac, poloska és a mézgasodást elfűdítő élősdiéket irtó szer, mely ezen élősdiéket biztosan elpusztítja és a fákat immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos vezérképviselő a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Teljesítenes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

As Ön utasítása folytán készített vértető-keveréket gyümölcsfáimnál még a múlt év nyarán teljes sikerrel alkalmazván, készséggel jelentem ki, hogy ezen szer a körte- és almafákon mutatkozó vértetői kártételre as egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák as idén mind remeken hajtottak és termőképességüket vissza nyerték.

Kiváló kísérletei
Hets Ödön s. k.

Orgonaépítési műintézet.

RIEGER OTTÓ

villamos gépekkel berendezett cs. és kir. udv. orgonagyára
Budapest, VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállító, a Sentsír lovagja,
a Ferenc József-rend lovagja.

A párisi s bécsi világiállításon kitüntetve.

(484-58)

Legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta légnymatú cső-rendszerű (pneumatikai) tartós, nemes hangú orgonákat szállít. 80 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat a legméréskeltebb árban és lelkiismeretes pontossággal teljesít. — Orgona jókarban tartását mérésekelt árban elvállalja. Tervezetek és rajzok kivanatra díjmentesen.

Most jelentek meg!!

Megrendelhetők: A Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz.

Csillagászati földrajz.

A polg. és a felsőbb leányiskolák IV. oszt. számára.

Írta: **Lévay Ede dr.**

Engedélyezve 42.957—1906. számú rendelettel.

Ára 1 korona.

A magyar nemzet oknyomozó története.

Középiskolák VIII. osztálya számára.

Írta: **Ujházy László.**

Engedélyezve 42.043—1906. sz. min. rendelettel.

Ára 4 korona 80 fillér.

Rajzoló geometria konstruktív planimetria.

A polgari fiúiskolák III. és IV. osztályai számára.

Írta: **Lendvai Hugó.**

Engedélyezve 30.738—1906. számú rendelettel.

Ára 1 korona 60 fillér.

Rajzoló geometria konstruktív planimetria.

A gimnáziumok III. és IV. osztályai számára.

Írta: **Lendvai Hugó.**

Engedélyezve 29.484—1906. sz. min. rendelettel.

Ára 1 korona 50 fillér.

A nagyralátó Dani.

Elbeszélés.

Írta: **Sziklay János.**

Népiratka 234. sz.

Ára 20 fillér.

A kis gazda lova.

Írta: **Mócsy László.**

Népiratka 235. sz.

Ára 24 fillér.

Katholikus szertartástan.

Népiszkolák számára.

Írta: **Dr. Demkovits Ágoston.**

Ára kötve 36 fillér.

Római katolikus Kisebb szertartástan.

Középfokozatú iskolák használatára.

Írta: **Pokorny Emanuel dr.**

Ára füzve 1 korona 50 fillér.

Római katolikus Elemi katekizmus. A biblia elemeivel.

Az elemi népiszkolák II. oszt. részére. Az I. osztály anyagával.

Ára kötve 52 fillér.

Római katolikus Kis katekizmus.

Ára kötve 56 fillér.

N

A MAGY

Megj
terjedel
Megj
oktatási
E10ff
Kézir

Miko
érseki
meg b
József,
első egy
egyesü
tanítós
sok vol
mint a
tunk a
gyar ka
ügyi ta
tagjai a
nak isk
fölvirág
vitelen.
lelkesít
sebben
és min
volna a
geink
A hala
majd k
tette az
emberi
szetet
a keres
dern fö
Ez pe
iskolán
lát, am
tellen
amely
szerve
vihart
tanítói
nem el
megren
reánk,
Wendu
Isten r